

१५ ॥ अर्वाकस्वर्गोदधः भूमेरुपरिस्त्रोतः प्रवाहोयेषानेतथा ॥ १६ ॥ प्रेत्यभाविंजन्मार्तरियंकुशलं ॥ १७ ॥ इत्याश्वमे ० नै ० भारतभा ० सप्तत्रिंशोऽध्यायः ॥ ३७ ॥ ॥ ३ ॥ अतइति ॥ १ ॥ उद्रेक
उन्नतिः असंभो निर्भयत्वं ॥ २ ॥ ॥ मुयेति शास्त्रोयज्ञानोर्देव्यर्थं ज्ञात्वायुक्तधर्मोयोगियर्मायोभवतिसोमुत्रालमनिअत्यंतंअविनाशिपदमश्नुते ॥ १४ ॥ ॥ ५ ॥ ॥ हर्षः पुत्रजन्मादिजंमुखं तुष्टिः अलं बुद्धिः शांतिक
भूतभव्यभविष्याणांभावानांभविभावनाः ॥ त्रिवर्गनिरतानित्यधर्मोर्थः कामइत्यपि ॥ १५ ॥ कामवृत्ताः प्रमोदंतेसर्वकामसमृद्धिभिः ॥ अर्वाक्स्त्रोतसइत्येते
मनुष्यारजसावृताः ॥ १६ ॥ अस्मिँह्लोकेप्रमोदंतेजायमानाः पुनः पुनः ॥ प्रेत्यभाविकमीहंतेहेहलौकिकमेवच ॥ ददतिप्रतिगृह्णतितर्पयंत्यथजुहोति ॥ १७ ॥
रजागुणावोबहुधानुकीर्त्तितायथावदुक्तं गुणवृत्तमेवच ॥ नरोपियोवेदगुणानिमान्सदासराजसैः सर्वगुणैर्विमुच्यते ॥ १८ ॥ इतिश्रीमहाभारतेआश्वमे
धिकेपर्वणिअनुगीतापर्वणिगुरुशिष्यसर्वादिसप्तत्रिंशोऽध्यायः ॥ ३७ ॥ ॥ ३ ॥ ॥ ब्रह्मोवाच अतः परंप्रवक्ष्यामिद्वतीयंगणमुत्तमं ॥ सर्व
भूतहितंलोकैस्सतांधर्ममर्निदितं ॥ १ ॥ आनंदः प्रीतिरुद्रेकः प्राकाशं सुखमेवच ॥ अकार्पण्यमसंरंभः संतोषः श्रद्धयानता ॥ २ ॥ क्षमाधृतिरहिंसाचसमतास
त्यमार्जवं ॥ अक्रोधश्चानसूयाचशौचं दाक्ष्यं पराक्रमः ॥ ३ ॥ मुधाज्ञानं मुधावृत्तं मुधासेवामुधाश्रमः ॥ एवंयोयुक्तधर्मः स्यात्सोमुत्रात्यंतमश्नुते ॥ ४ ॥ निर्ममो
निरहंकारो निराशीः सर्वतः समः ॥ अकामभूतइत्येवसतांधर्मः सनातनः ॥ ५ ॥ विश्रंभोक्नोस्तिदिक्षाचत्यागः शौचमतंद्रिता ॥ आनृशंस्यमसंमोहोदयाभूतेष्व
पैशुनं ॥ ६ ॥ हर्षस्तुष्टिर्विस्मयश्चविनयः साधुवृत्तिता ॥ शांतिकर्मणिशुद्धिश्चभुभावुद्धिर्विमोचनं ॥ ७ ॥ उपेक्षाब्रह्मचर्यचपरित्यागश्चसर्वशः ॥ निर्ममत्वम
नाशीष्वमपरिक्षतधर्मता ॥ ८ ॥ मुधादानं मुधायज्ञो मुधार्थतं मुधाव्रतं ॥ मुधाप्रतिग्रहश्चैव मुधाधर्मो मुधातपः ॥ ९ ॥ एवंवृत्तास्तुयेकेचिह्लोकेस्मिन्सत्त्वसंश्र
याः ॥ ब्राह्मणाब्रह्मयोनिस्त्यास्तेधीराः साधुर्दरीनः ॥ १० ॥ हित्वासर्वाणिपापानिनिःशोकात्यथमानवाः ॥ दिवंप्राप्यतुतेधीराः कुर्वन्तेवैततस्तनूः ॥ ११ ॥ ईश
त्वंचवशित्वंचलघुत्वंमनसश्चते ॥ विकुर्वतेमहात्मानो देवास्त्रिदिवगाइव ॥ १२ ॥ ऊर्ध्वस्त्रोतसइत्येतेदेवावैकारिकाः स्मृताः ॥ विकुर्वन्तः प्रकृत्यावैदिवंप्राप्ता
स्ततस्ततः ॥ १३ ॥ यद्यदिच्छंति तत्सर्वं भजन्ते विभजंति च ॥ इत्येतत्सात्त्विकं वृत्तं कथितं वोद्विजर्षभाः ॥ एतद्विज्ञायलभन्ते विधिवद्यदिच्छति ॥ १४ ॥
र्मणिमुत्पुपायेथुद्धिः आर्जवेनप्रवृत्तिः ॥ १५ ॥ उपेक्षा औदासीन्यं ॥ १६ ॥ दानादीनवैयर्थ्यं जानतोयेब्रह्मयोनिस्त्याः वेदकारेण ब्रह्मणि निष्ठावंतस्तएवसाधुर्दरीनान्ये ॥ १७ ॥ पापानि कर्मणि राजसतामसा
नि तनूः शरीराणि कुर्वन्ते योगबलेनानेकशरीरस्वधरो भवन्ति ॥ १८ ॥ ईशित्वादिकं अणिमादीनामप्युपलक्षणं मनसः मनः विकुर्वन्ते अनेकाकारं कुर्वन्ति ननु गृह्णन्तीत्यर्थः ॥ १९ ॥ ऊर्ध्वस्त्रोतस ऊर्ध्वगमनपराः प्र
कृत्या भोगजसंस्कारेण पुनर्भोगार्थं चिन्तयितुं कुर्वन्तः नानाकारेण परिणामयन्तः भजन्ते तत्संस्कारं विभजंति संस्कारं विभजंति प्रयच्छन्ति सार्धः ॥ १३ ॥ १४ ॥